

**Kuopion kaupungin osallistuminen LEADER ohjelmaan tulevalla EU ohjelma-
kaudella 2021–2027****Strategiajohtaja Sirpa Lätti-Hyvönen
Strategia ja kehittäminen**

Kehittämisyhdistys Kalakukko ry pyytää 1.10.2020 saapuneella kirjeellään toiminta-alueensa kunnilta sitoumusta tulevan ohjelmakauden 2021–2027 kuntarahoitukseen.

Paikallinen toimintaryhmä eli Leader-ryhmä tarjoaa toimintaa, neuvontaa ja rahoitusta paikkakunnan parhaaksi. Se on paikallisen kehittämisen moottori: aktivoija, innostaja, rahoittaja ja toteuttaja. Leader-ryhmä toteuttaa laatimaansa paikallista kehittämisstrategiaa. Toimintaa ohjaavat yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen eli Leader-toimintatavan periaatteet: monialaisuus, alueperusteisuus, paikallinen kumppanuus, innovatiivisuus, alueiden välinen ja kansainvälinen yhteistyö, alhaalta ylöslähestymistapa ja verkostoituminen. Leader-toimintatapaa on toteutettu EU:ssa vuodesta 1991 ja Suomessa sekä Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:ssä vuodesta 1996. Kalakukko ry:n toiminta-alue on säilynyt samana Kaavi, Kuopion maaseutualueet, Rautavaara, Siilinjärvi ja Tuusniemi.

Tulevan rahoituskauden säädösten valmistelu on EU:ssa ja kansallisesti kesken. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen eli Leader-toimintatapa on kuitenkin Euroopan komission asetusehdotusten mukaan maaseuturahastossa pakollinen. Maa- ja metsätalousministeriö on 6.4.2020 kirjeellä ohjeistanut hausta EU:n maaseuturahastosta tukea saavaksi Leader-ryhmäksi Manner-Suomessa EU:n tulevalla rahoituskaudella 2021–2027. Lisäksi Maa- ja metsätalousministeriö on 1.7.2020 kirjeellä ohjeistanut Leader-ryhmiä siirtymäkauden 2021–2022 rahoituksen hakemisesta. Siirtymäkaudella nykyiset Leader-ryhmät ja Kalakukko ry jatkaa nykyisellä toiminta-alueellaan, toteuttaen nykyistä strategiaansa nykyisillä maaseutuohjelman toimenpiteillä ja nykyisillä säännöillä, mutta uusilla siirtymäkauden rahoilla ja kuntasitoumuksilla.

Tarkoituksena on, että Leader-ryhmät saisivat siirtymäkauden rahoituksen käyttöön vuonna 2021. Siirtymäkauden säädöksillä ja rahoituksella varmistettaisiin sujuva siirtymä EU:n rahoituskausien välillä. Siirtymäkauden rahoitus otetaan tulevan kauden CAP (Common Agricultural Policy)-suunnitelman rahoituksesta. Suomen saama siirtymäkauden rahoituksen tarkka määrä ei ole vielä tiedossa, mutta säilynee kuluva ohjelmakauden tasolla. Maa- ja metsätalousministeriön tiedotteen 21.7.2020 mukaan Suomi tulisi saamaan maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen yhteensä 900 miljoonaa euroa EU-rahoitusta, joka on noin 6 %:a enemmän kuin kuluvalle kaudella. Tästä kokonaismäärästä maatalouden suorien tukien osuus olisi hieman yli 500 miljoonaa euroa ja maaseudun kehittämisrahoituksen osuus noin 400 miljoonaa euroa vuodessa.

Siirtymäkauden rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että ryhmällä on hakemaansa rahamäärää vastaavat uudet kuntarahasitoumukset, joilla alueen kunnat sitoutuvat rahoittamaan 20 prosenttia ryhmän hakemasta suuntaa antavasta julkisen rahoituksen rahoituskehyksestä. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 mukaisesti kuntien tulee sitoutua rahoitukseen vuosittaisen kertasuoritusperiaatteen mukaisesti. Tällä tarkoitetaan sitä, että kunta ei voi kohdentaa rahoitusosuuttaan hankekohtaisesti tai asettaa rahoitukselle muita ehtoja. Leader-ryhmän hallitus tekee päätökset rahoitettavista hankkeista (tarkoituksenmukaisuusharkinta).

Kalakukko ry:n hallitus on 16.9.2020 kokouksessa päättänyt, että siirtymäkauden rahoituskehystä haetaan maaseuturahastosta 1 037 480 euroa vuosittain, johon toiminta-alueen kuntarahaosuus on 3,7 euroa/asukasmäärä (sama taso kuin 2020 laskutettu kuntaraha). Vuosittainen haettava rahoituskehysten kuntaosuus olisi 207 496 euroa (56 080 asukasta x 3,7 euroa/asukas vuonna 2019) ja eu ja valtio 829 984 euroa. Kuntaosuuden laskutus kunnista toteutetaan vuosittain Maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman myöntövaltuuden mukaan. Kalakukko ry toimittaa yhtä aikaa sekä siirtymäkautta, että tulevaa uutta rahoituskautta koskevat kuntarahasitoumukset yhtenä Kalakukon ja kuntien välisenä sitoumuksena 1.1.2021 – 31.12.2027.

Kalakukko ry jatkaa toiminta-alueella aktivointia ja tekee osallistavaa strategianvalmistelutyötä sekä jättää siirtymäkauden 2021–2022 rahoitushakemuksen ja hakemuksen toimivaksi Leader-ryhmäksi uudella kaudella 2023–2027 Maa- ja metsätalousministeriöön 31.12.2020 mennessä. Kalakukko ry tekee alueen kuntakumppaneiden kanssa yhteistyösopimuksen 2021–2027, jossa sovitaan kaikille alueille samasta kuntarahan määrästä (max. 3,7 euroa/asukas/vuosi), säästössä olevasta kuntarahasta ja mahdollisista muista asioista sekä päivitetään toiminta-alue vuodesta 2023 alkaen.

Leader-toiminnan jatkumisen ja strategian laatimista varten Kalakukko ry tarvitsee toiminta-alueensa kunnilta Kaavilta, Rautavaaralta, Siilinjärveltä, Tuusniemeltä ja Kuopion kaupungilta kirjallisen päätöksen sitoutumisesta LEADER ohjelman 20 %:n kuntarahoitusosuuteen (3,7 €/asukas/vuosi) tulevalle ohjelmakaudelle 2021–2027.

Kuopion kaupungin asukkaista reilu viidennes asuu maaseutumaisilla alueilla. Maaseudun toimijat, järjestöt ja yritykset, ovat hyvin hyödyntäneet Leader -rahoituksia toiminnan kehittämisessä. Kuopion kaupungin kuntarahoitus Leader-toimintaan on kuluvalle kaudella ollut 629 958 euroa ja valtion sekä EU:n rahoitus mukaan lukien Kuopion maaseudun hankkeet saivat rahoitusta yhteensä n. 1,9 milj.€. Hankkeiden kokonaistaloudsvaikutus on noin 3,2 milj.€. Rahoituksella on tuettu maaseudun pienyritystoimintaa, maaseutuasumista ja kylä- ja järjestötoimintaa, toteutettu ja korjattu harrastapaikkoja ja liikuntatiloja sekä kylätaloja ja aktivoitu maaseudulla asuvia nuoria.

Kuopion kaupunki sitoutuu kuntarahoittamaan LEADER-ohjelmaa tulevalle ohjelmakaudella 2021–2027 20 prosentin kuntarahoitusosuudella (3,7 €/maaseutualueen asukas/vuosi). Kuntarahoitukseen on varauduttu yleishallinnon kehittämishankerahoituksessa. Kuopion maaseutualueen rajausta tarkistetaan siirtymäkauden päätyttyä.

Esitys

Kuopion kaupunki sitoutuu kuntarahoittamaan LEADER-ohjelmaa tulevilla ohjelmakaudella 2021-2027 20 prosentin kuntarahoitusosuudella (3,7 €/maaseutualueen asukas/vuosi). Kuntarahoitukseen on varauduttu yleishallinnon kehittämishankerahoituksessa. Kuopion maaseutualueen rajaus tarkistetaan siirtymäkauden päätyttyä.

Liitteet

- 11 7990/2020 Lausuntopyyntö
- 12 7990/2020 Liite1_Kuntakohtainen_euro_asukasmäärä_2019

Valmistelija

Sirpa Lätti-Hyvönen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2132

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus hyväksyy strategiajohtajan esityksen.

Päätös

Merkittiin, että jäsen Harri Auvinen poistui kokouksesta esteellisenä (yleislausekejäävi) asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

